

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Hegyedővre	12 K
Egy hétre	4 K

Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS IRADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonos: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 214. szám.

Csütörtök, szeptember 19.

Német válasz Clemenceau beszédére

— A központi hatalmak seregei adják meg a feleletet. —

Berlin, szept. 19. A Wolf-ügynökség félhivatalos kommentárt fűz ahhoz a beszédhez, amelyet Clemenceau francia miniszterelnök a szenátusban tartott. A kommentár ezeket mondja:

Clemenceau korán ujjong. Azt a tényt nem tudja megváltoztatni, hogy seregeink még mindig francia földön vannak és ha testvér népről beszél, akkor arra a népvándorlásra kell gondolnia, amely Senegálból, Marokkóból és más bárbar országokból kelt utra. Hogy a francia nép bele akar törődni, hogy zsar-nokai továbbra is megfosztani akarják tőle a béke áldását, azt döntse el a francia nép.

A központi hatalmak csak egyet akarnak: megmutatni, hogy alaposan csalódnak, ha azt hiszik, hogy a központi hatalmak katonái, gazdasági leverésében reménykednek. Seregeink nem fognak adófsak maradni a válasszal, tisztán látják, hogy mit várhatnak attól a békétől, amelyet Clemenceau ad meg nekik.

Külügyi kormányunk álláspontja a visszautasítás dolgában.

Bécs, szept. 19. Az entente országaiból eddig érkezett félhivatalos és magánjelentésekkel szemben, amelyek elutasító, Burián István gróf jegyzékére külügyi kormányunk álláspontja a következő:

Amíg megformulázott válasz nem fekszik előttünk, végleges állásfoglalásról szó sem lehet.

Az eddigi véleményekből azt a konzekvenciát lehet levonni, hogy el lehetünk készülve indítványunk visszautasítására.

Wilson és Balfour ugyan még nem az egész entente, de valószínű, hogy az egész entente lényegében elutasító válasza lesz.

De amennyire el vagyunk készülve az entente elutasító állásfoglalására, ugyanolyan bizonyosak vagyunk abban, hogy az entente népei nem azonosítják magukat kormányaik felfogásával.

Külügyi kormányunk egy ideát dobott belé a világba. A terv nem sikerült, tehát marad minden a régiben.

Rotterdam, szept. 19. Nicholson, a „Daily Express“ parlamenti tudósítója diplomáciai körökből arról értesül, hogy a szövetségesek közös nyilatkozatot tesznek legközelebb közzé békés céljaikról.

Amsterdam, szept. 19. Az itteni esti lapok angol és amerikai jelentések alapján elutasítottnak tekintik a békejegyzéket.

Washington, szept. 19. Lansing válasza a békejegyzék kézhezvétele után egy óra múlva történt. A válasz mutatja, hogy a legcsekélyebb kétség sincs az iránt, minő válasz várható.

Páris, szept. 19. Fers republikánus a képviselőházban helyeselte Vilson választát, amely nem ad módot az ellenségtől diplomáciai uton megszerezni azt, amit a fronton nem tud kivívni.

Washington, szept. 19. (Reuter.) Amerikának a magyar osztrák jegyzékre adott választát délután kézbesítették a svéd követségnek Bécsbe való továbbítás céljából.

Washington, szept. 19. (Reuter.) Lodge szenátor kijelentette, hogy Wilson visszautasítása olyan tiszta, hogy a központi hatalmak is meg fogják érteni, miszerint Wilson bilincsekbe akarja verni Németországot.

Rotterdam, szept. 19. A „Manchester Guardian“ arról értesül, hogy az entente haditanácsa Versaillesben egy héten belül összeül és megadja választát a magyar osztrák jegyzékre.

A „Petit Parisien“ azt közli, hogy Belgium a szövetségesekkel egyetértően elhatározta, hogy Burián István gróf békejavaslatát teljes egészében elutasítja.

Indítvány 3 havi fegyverszünetre

Berlin, szept. 19. A „Tägliche Rundschau“ jelenti, hogy a szövetség-tanácsban indítványt nyújtottak be, hogy a hadviselő államoknak három hónapi fegyverszünetet indítványozzanak, hogy parlamentjeiket újra választásák. Ezt az indítványt a szövetség-tanácsban meg fogják vitatni.

Clemenceau beszéde a szenátusban.

Páris, szept. 19. A szenátus ülésén Clemenceau nagy beszédet mondott. Háláját fejezte ki a szövetséges csapatok teljesítményeiért. Fél század óta nem mulott el nap — mondta — a háborúval való fenyegetés nélkül. Ezen borzasztó lassu órákat átéljük a legkomiszabb erőszakosságok között. A pillanat végül érkezett, amelyben a világ állítólagos ura elhatározta, hogy végez a népek büszkeségével, amelyek behódolás nélkül mertek szembe nézni vele, aki saját hazájának rabszolgaságba döntéséből arra következtetett, hogy nemes érzelteknek fellángolása a többi népek-nél lehetetlen. Tegnap óta kezdi a megdöntött Németország megérteni, kik állanak vele szemben. Azt hitte, hogy a győzelem el fogja feledtetni elpusztított földeinket, megsemmisített városainkat, a fosztogatásokat, erőszakosságokat. (Megjegyzés: Itt olyan szítkok következnek, amelyek a beérkezett távirat csonkasága miatt nem fordíthatók le.)

A győzelem azonban nem következett be és most a legborzasztóbb elszámolás következett nép és nép között. A számlát meg fogják fizetni. A dicsőséggel teljes négy év után váratlan sorsfordulat idézte elő a császár hadseregének visszavonulását. Fiaink, atyáink után megkezdték a nagy műbefejezését. Beszélük, hogy a döntést nem lehet katonailag elérni. Így nem beszélt a német, mielőtt a háborút katonailag megindította. Németország katonai döntésre ítélte bennünket. Mi nem kerestük ezt. Igazságos tartós békét akarunk. Fel tehát hazánk gyermekei! Fejezzétek be az utolsó népeknek tisztátalan erők dühe alól való felmentését!

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, szept. 18. (Hivatalos.) Olasz harc tér:

A Hétközség fensikján tartósan élénkült a tüzérségi harc.

A Brenta és a Piave között az ellenség a legutóbbi kudarca után be-szüntette támadásait.

Derék csapataink közül, amelyek a tüzérségi támogatással előretörő ellenséget győzelmesen visszaverték, különösen a 9-es, 39-es és a 105-ös magyar gyalogezredek tűntek ki.

A San Dona mellett tüzérségi tüzzel meghiusítottuk az ellenség éjjeli át-törési kísérletét.

A vezérkar főnöke

A Wolff esti jelentése.

Berlin, szept. 19. A Wolff-ügynökség esti jelentése. Angol-francia támadások széles fronton a Havricourt-i erdőtől a Sommeig. A harc tér közepén Havricourt és az Emignone-patak között állásainkba benyomult ellenség ellen folyamatban vannak ellentámadásaink. A front többi részén a támadásokat visszautasítottuk.

A régi Sigfried állásainktól nyugatra harcolunk.

A macedon frontról.

Páris, szept. 19. Francia jelentés Macedoniából:

A megkezdett hadműveleteinket sikeresen folytatjuk. Támadásunk 125 kilométer szélességű és 7 km. mélységű. Eddig 2000 foglyot ejtettünk és 30 ágyút zsákmányoltunk.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 19.
Magyar Hitel 1365, Osztrák Hitel 890, Jelzálogbank 570, Leszámitolóbank —, Agrárbank —, Magyar Bank —, Hazai 633, Ingatlan —, Fabank 953, Közüti 815, Urikányi 960, Beocsini —, Salgó 1275, Forgalmi 642, Rima 1171, Schlick 512, Altalános —.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc téri eseményekről:

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 18.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Ypernél ellenséges előretöréseket, a La-Bassée-csatorna mindkét oldalán többször megkísérelt részleges támadásokat vertünk vissza.

Böhn vezérezredes hadseregportja: A Holnon-erdőtől északra meghíusítottuk az ellenség kísérletét, hogy előredolgozza magát állásaink közelébe. A Holnon és Essigny Le Grand ellen megkísérelt részleges támadások is sikertelenek maradtak.

A német trónörökös hadseregportja: A franciák az Ailette és az Aisne között folytatták támadásaikat Délre Vauxaillon és Allémant között, délután pedig a legerősebb tüzérségi előkészítés nyomán az egész fronton nagy erővel támadtak. Pinon mellett, valamint a Laffaux—Cbavignon-utól délre vonalainkba benyomult ellenséget ellenőrkéssel ismét visszavetettük. A front többi része ellen irányuló támadások vonalaink előtt hiúsultak meg.

Gallwitz tábornok hadseregportja: Nem volt különösebb harci tevékenység.

Albrecht württembergi herceg hadseregportja: Kisebbs felderítő harcok a lotharingiai fronton és a Vogézékben.

MACEDÓN ARCIVONAL:

A Cserna-folyótól keletre a bolgárok szept. tizenötödike óta harcban állnak francia, szerb és görög csapatokkal. Az ellenség támadásainak kivédése céljából német zászlóaljokat vetettünk harcba.

Ludendorff.

— Fölmentett főispán Budapestről táviratozza tudósítónk: A király Meskó Lászlót, Szabolcsvármegye főispánját állásától, saját kérelmére felmentette.

Botka Béla Torontálvármegye főispánja.

Nagybecskerek, szept. 19.

A hivatalos „Budapesti Közlöny“ mai száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot közli:

„Belügyminiszteriumom vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnököm előterjesztésére dr. Steuer György torontálvármegyei főispánt ezen állásától hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmentem és egyben Botka Béla ny. főispánt Torontálvármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Reichenau, 1918 szept. 17.

Károly s. k.

Wekerle s. k.“

Dr. Steuer György, akit tavaly szeptemberében nevezett ki a király vármegyénk főispánjának, ezzel távozik a főispáni székéből, hogy azt átadja Botka Bélának, aki egyizben a koalíciós kormány idejében már betöltötte vármegyénkben a főispáni méltóságot.

A főispánváltás híre nem éri váratlanul a vármegye közönségét. Steuer György dr., aki sokoldalúságának és munkaerejének az elmult esztendő alatt nem egyszer adta tanujelét, nem mindig fogta meg szerencsés kézzel a dolgokat. Tiszta szándéka, jóindulata nem volt sohasem kétséges előttünk, hogy nem mindenben sikerültek tervei úgy, ahogy azt talán főispánsága elején elgondolta, csak azt bizonyítják, hogy Torontálvármegyét, ahol a főispánságnak nagymultú történelmi tradíciói vannak, ahol ebben a pozícióban évtizedek óta mindig Torontálvármegye legkiválóbb fiai ültek, nem lehet úgy kormányozni, hogy ezekkel a tradíciókkal szakítsunk.

A torontáli főispánok nagy tekintélyt adtak mindig ennek az állásnak és majdnem mindegyikük, mint ember többet számított, mint amit az állás jelent.

Botka Béla főispáni kinevezése megyszerte nagy és igaz örömet fog kelteni. Vármegyénk fia az új főispán, aki Torontálvármegye szolgálatában működött mint közigazgatási tisztviselő hosszú éveken át, aki első főispánsága idején már megmutatta példáját annak, hogyan lehet ezt a vármegyét a közönség igaz támogatása mellett kormányozni, ha a főispán nem is tartozik ahoz a politikai párthoz, amelyhez a megyei közvélemény nagy része. Mindig a legteljesebb egyetértésben működtek Botka Béla idejében főispán és vármegye, bár a nagy és sokágu adminisztráció, a megye nagy területe, a lakosság összetétele mind oly jelenségek, amelyek súlyossá teszik a torontáli főispán feladatát.

Botka Béla főispánsága alatt minden ténykedésében mindig a komolyság és önbecsülés nyilatkozott meg. Erős magyarság, de a nemzetiségekkel szemben való liberális jóakarát, politikai és felekezeti tolerancia, humánus felfogás, hazafias gondolkodás, a kulturális és gazdasági tevékenység átérzése jellemezte minden tettét. Működése során sohasem keresett ellenfeleket, hanem segítő társakat: az alkotás és továbbépítés barátait.

Az új főispán ezen tulajdonságai révén leomlanak a pártfalak, egybeforrnak a lelkek és ezeknek a tulajdonságoknak a révén lehet biztos benne Botka Béla, hogy itt megértésre és odaadó munkatársakra fog találni.

HIREK

— Személyi hír. Karátsanyi Jenő gróf v. b. t. t. bányai földbirtokos ma Nagybecskereken időzött.

— Tisztelelbeli kinevezések. A vármegye főispánja az 1886. évi XXI. t. c. 57. §. g) pontja alapján Horváth Kálmán dr. főispáni titkárt, árvaszéki ülnököt tiszteletbeli árvaszéki elnökke, dr. Schiró Endre zombolyai és dr. Chiroi Demeter nagybecskereki ügyvédek, tb. vármegyei főügyészekké, dr. Kenyélác Milivoj nagyikindai ügyvédet tb. vármegyei alügyésszé; dr. Awender Miklós járásorvost tb. vármegyei főorvossá és dr. Grünwald Adolf bocsári községi orvost tb. járási orvossá kinevezte.

— Halálhír. Mint részvétellel értesülünk, Kauders Olga özv. Kurländer Imréné Koronáca 11. számú lakásban ma hajnalban meghalt. Az elhunytban Kurländer Antal fakereskedő nagynénjét gyászolja. A holttestet Bécsbe szállítják és ott fogják eltemetni.

— Ma este térzene lesz. A szabad-ságáról bevonult 12. gy.-e. katonazenekara ma, csütörtökön este fél hattól hétig a Ferenc József-téren térzenét tart. A zenekar hétfőn a frontra megy.

— Tűz a mellersdorfi löszgyárban. Bécsből jelentik hivatalosan: A mellersdorfi löszgyárban tűz ütött ki, amelyet a löporégése hamar tovább terjesztett. A dolgozó munkások között pánik tört ki, amely sok áldozatot követelt. Az óvintézkedések az üzemet zavart meggátolták.

— Hadiárvaik figyelmébe. A „Hadigondozó Népiroda“ közli velünk: A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége, hadiárvaik részére budapesti intézetében 45, aradi intézetében 20, a székesfehérváriiban 15, a lipcsei 12 férőhelyet biztosított teljesen ingyen. Közelebbi feltételek a hadigondozó népirodában tudhatók meg. Pályázati határidő szept. 20.

— A gazdasági részvénytársaság Nagybecskerek, értesíti a t. részvényeseit, hogy az eredeti részvények elkészültek s azok a Közgazdasági bank mint részvénytársaságnál Nagybecskerek, az ideiglenes elismervények ellenében rendelkezésre állanak.

— Köszönet. Elek Gyözőné az izr. nőgyógyász 50 koronát adományozott. Ezen nem is adományért hálás köszönetet mond dr. Neumann Gyuláné pénztárosné.

— Rendőrbírói ítélet. Berényi Bódog helybeli vaskereskedőt feljelentették árdrágításért, hogy az 5 kor. 10 fillérben maximált állami nyulseretet 14 koronáért árusította. A rendőrbírói tárgyalás során beigazolást nyert, hogy Berényi Bódog Félix fia ügyvédök útján másfajta serétet is szerzett be 9 kor. 50 fillérért és azt is 14 koronáért árusította. A rendőrbíró megállapította a linokereskedelmet és árdrágítást, 130 kiló lefogalt serétet elkobozott, Berényi Bódogot kétezer, fiát pedig ezer kor. pénzbírságra ítélte. Berényiek felelősezték.

— Meg akarta vesztegetni a csendőri szökött katonát ságoráért. Szubits Lukács 32 éves 29. gyalogezredbeli katonát még 1917 december havában megszökött az olasz fronttól, hazament Melencére, katonaruháját a lakásában elrejtve polgári ruhát öltött magára és a földjein dolgozgatott. Már kilencedik hónapja bujkált otthon a katonaszökevény, a napokban azonban lefűlelték. Takács Tamás melencei csendőralörmester a község szélén igazolásra szólította fel és mikor kiderült, hogy szökevény, elfogták. Be akarta kísérni a községbe, de időközben tudomást szerzett az esetről Szubits ságorája: Szubits Gyökáné. Magához vett száz koronát és ezzel a csendőralörmesterhez szaladt, hogy hagyja futni a ságorát. Kezébe nyomta a százashankót és még sonkát, dohányt is ígért a tetejébe, ha a drágalátos ságorát szabadon engedi. A csendőralörmester a

MODERN MOZI
Az Orientben (Aradaczi-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Csütörtök, 19-án. Péntek, 20-án

A három testőr

Alexander Dumas világhírű regénye nyomán
5 felvonásban. A főszerepet Nelly Cormin,
a Theatre Gymnase művésznője játssza.

Előadások kezdete 5 és fél 9 órakor.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, I. hely 1-50 K, II. hely
1 - K, III. hely 60 fillér.

pénzt elfogadta, de nem engedte szabadon a szökevényt, hanem beléste Nagybecskerekre, ahol átadta a katonai állomásparancsnokságnak. A sógornőt pedig megvesztegetés miatt jelentette a kir. ügyészségen, ahol az eljárást folyamatba teték. A száz koronát bünyjeként lefoglalták.

Halálos baleset. Megírjuk, hogy f. hó 12-én délelőtt a Hazai malom r.-t. „csutka”-malmában a gép leszakította Szilágyi Ferenc 24 éves beosztott katonai munkás balkarját. Szilágyi, aki aranyostordai illetőségű, az 50 ik gy.-e. közkatonája, tegnap délután a József-kórházban belehalt sérüléseibe. Ma délután boncolják fel a vizsgálóbíró jelenlétében.

Elvesztett Sinka Ferenc néven a Liptó-ujvári m. kir. csendőri szakiskola által kiállított végzési és szakvizsgálati bizonyítványom. A megtalálót kérem címemre m. kir. honvéd tanezred 4 század, I. zászlóalj, Inota, Fehérmegye megküldeni.

Kinos affér tanár és tanuló között. Szegedről jelentik: Kinos affér játszódott le Szegeden a városi felső kereskedelmi iskola felső osztályában. Kappel Gyula tanár, osztályfőnök ugyanis ismételtlen megróttá Esreff Bekir konstantinápolyi származású tanulót, mert az éjfélnél is később az utcán kétes társaságban. Esreff a tanár dorgálására feleselni kezdett, mire Kappel pofonnal fenyegette meg, ez azonban kihívóan így felelt:

— Meg ne üssön engem a tanár ur!
A tanár erre arculütötte Esreffet, aki visszaakarta adni az ütést, mire Kappel a további tetlegesség elkerülése végett revolvert rántott és azt ráfogta a diákra. A tanár ezután kiutasította Esreffet az osztályból. Kovács József dr. az iskola helyettes igazgatója vizsgálatot indított a kinos jelenet előzményeinek megállapítására.

Szegedről jelentik még az afférről a következőket: Az inzultált diák: Esreff Bekir atyja híres admirális és vezető egyéniség Konstantinápolyban. Esreff Bekir hatalmas termetű, elegáns, kitűnő modoru legény, perfekül beszél négy nyelven, különben katona csak azért jött Szegedre, hogy teljesen elsajátítsa a magyar nyelvet és alaposan megismerje népeinket. Atyja, a tenger-nagy, tudniillik magyarimádó. Azt akarta, hogy a fia is az legyen. Társa, Nizzamedin Huesszim, egy török törzsiszt fia, aki azt mondja, hogy ő rá is revolvert fogott Kappel tanár.

Szemtanuk szerint, mikor Kappel tanár erős hangon felelősségre vonta a két törököt, ezek magyarul akarták, hol voltak, szóhoz se engedte őket.

— Csak azt szeretném elmondani, tanár ur, kezdte Esreff, de Kappel stentori hangon szólt:
— Hallgass! Mindjárt nyakon ütlek!

— És feléje közeledett, ökölbe szorított kezével. Esreff lassan hátrált és védekezve szólt:
— Kérem szépen, tanár ur...

Ebben a pillanatban a magából kikelt Kappel arculütötte, úgy hogy az erős 180 centiméter magas ifju megtántorodott. Ezt a pillanatot fölhasználva, Kappel a katedrara szaladt, revolvert rántott elő, céiba vette az admirális fiát:
— Ne mozdulj, mert lelőlek! Takarodj ki!
Mars ki!

— Másik gazember, mars ki!
— És ez a török ifju is elhagyta az iskolát.

Nincs cseléd.

Üresek a cselédelhelyezők. — A cselédek eimantek villamos kalauznoknak. — Egy cseléd-elhelyező nyilatkozata.

Nagybecskerek, szept 19.

Ki nem látta ez előtt a boldog, békebeli időkben a parasztlányoknak hosszú csapatát, amint sűrű rajokban, egymásután, hatalmas batyukkal a hátukon, igyekeztek be a városba „szógalni”. Milyen régen is volt ez. Azóta szerencsésen eljutottunk a világháboru ötödik esztendejébe és a jövődöbéli cselédeknek városunkba bevonuló csapata helyett, csak kétségbeesetten le-és felrohanó, siránkozó, hogy azt ne mondjuk aranyos kezeit tördelő urinóket látunk, akik nap nap mellett, délelőtt-délután csapatostal keresik fel a cselédelhelyező intézeteket, ott rimázkodnak és könyörögnek és zásoktat ígérnek, hogy egy, csak egy szál szobalányt vagy szakácsnőt kaphassanak.

Bizony most nagyon fölment az ára a cselédeknek. Azon bizonyos uriaszonyok, akik két hét előtt a szegény lányoknak még a veséjét is kiszedték, most már a legnagyobb áldozatra is kész báránnyá lettek. Már az se baj, ha annak a bizonyos szobalánynak szeretője is van. Az egyik cselédelhelyező-intézet tulajdonosa a mai cselédállapotot illetően az alábbi felvilágosítást adta:

— Cseléd most, azt lehet mondani, egyáltalában nincsen. Egy nap alig egy-két cseléd jön be az intézetbe, azok is roppant válogatják a helyeket és hetekig elülnek itt az intézetben, amíg elszegődnek egy-egy családba.

Addig nem is lesz cseléd, amíg a munkaidő, krumpliszedés, nehéz szüretelés stb le nem jár. A cselédek 30 százaléka vidékre, falura ment, ahol magas napszám mellett dolgozik.

A kereslet emellett olyan nagy, hogy nem emlékszem évre, mikor egy nap annyian megfordultak volna itt az intézetben, mint ebben az esztendőben.

A parasztlányok, akik télen tulajdonképpen a cselédség zömét képezik, márciusban hazamentek dolgozni a falujukba és azóta vissza sem jöttek. Azok a parasztlányok pedig, akik néha-néha bevetődnek a városba szolgálni, elkérnek egy hónapra 90—100 koronát, tekintve, hogy ha napszámba mennének a fenti fizetés kétszeresét is megkeresnék.

Leginkább szakácsnőket és mindenest lehet kapni, de a szobalányok, elmentek Szegedre, Temesvárra villamoskalauznoknak. Így tehát az intézetekben nincs semmi forgalom és egész bátran be lehetne csukni az összes cselédelhelyező intézeteket.

Lassankint tehát, amint látjuk, elfognak a cselédek. Vajjon hogy fogjuk ezt a kérdést megoldani? Vagy a cselédek is ezentul valami pót dologgal fogjuk pótolni? Amint pót-kávét, pót-cukor, pót-citrom stb. van, úgy lesznek pót-cselédek is?

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor:

Csütörtök: *Leányvásár*. Martos-Jakobi operettje. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Sztambul rózsája*. Operette. (Páros.)

Sztambul rózsája. Karácsonyi Ili is beteg, Fekete Rózsának súlyos spanyolnáthája van, a direkcio ezért levette műsorrol a „Köristalány”-t és helyette tegnap előadatta a „Sztambul rózsája”-t bérletszünetben, természetesen zsúfolt ház előtt. A mult szezonban többször láttuk már ezt az operettet, Zentán is előadták néhányszor, az előadás éppen ezért gördülékenyen, simán folyt le.

Erdélyi Lilly játszott a Kondzsa Gült. Hangja megfelelő, játéka rutinos.

Bordás Rózsi Midillije a szokott jó volt. Kellemes jeleség a színpadon, sok tapsot kapott ezuttal is.

Achmed bej szerepében *Sáfar Sándor*, az új tenorista mutatkozott be igen előnyösen. Régen hallottunk már a nagybecskereki színházban ilyen hatalmasan, szépen csengő, erőteljes tenorhangot. Elegáns megjelenésű, fiatal színész, szép jövőt jósolhatunk neki. A közönség egész este szívesen tapsolt neki.

Váradi Izsó, a becskerekiek régi kedvence ismerőse ügyes táncsaival, ötleteivel sok vidám percet szerzett a közönségnek. Sok tapsot is kapott. Jó Kemal pasa volt *Kemény Lajos*.

A zenekart ezuttal is dicsérni kell. *Bruclener* igazgató-karnagy dirigálta.

Ma este Leányvásár. A műsorban történt változás folytán ma, csütörtök este a „Balga szüz” helyett a „Leányvásár”-t adják elő páratlan bérletben.

A Leányvásár főbb szerepeit: *Erdélyi Lilly* (Luci), *Bordás Rózsi* (Bessy), *Szilágyi Béla* (Harrison), *Heltai Nelli* (Harrisonné), *Pesti Kálmán* (Rottenberg), *Váradi Izsó* (Fritz), *Turnay Béla* (Tom Miggles), *Kemény Lajos* (koresmáros) játsszák.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Csütörtök, szept. 19-án: Péntek, szept. 20-án:
(este 6 és 1/2 órakor.) (este 6 és 1/2 órakor.)

Don Cäsar.

Regényes történet a letűnt időkbeli. Főszereplők: Elmann Károly Deutsches Volkstheater, Günther Róza, Brecher Egon Jarnobühne, Bernay Jenny Apollotheater, Sekler Ede Jarnobühne, Haid Margit Volksoper. Don Cäsar, Iron grófja Neuteld Miksa.

Gyönyörű kísérő műsor.

Az előadásokat elsőrangú zene kíséri.

Helyárak: Páholyülés 1-80, zsálye 1-50, I. hely 1-20, II. hely 1—, III. hely 60 fillér.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a

„TORONTAL”-t

Öz. KAUDERS FANNI a maga s alulírottak nevében fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett leánya

OLGA

hosszu, fájdalmas szenvedés után f. hó 19-én hajnalban elhunyt.
Drága halottunkat Wienbe visszük s ott helyezük örök nyugalomra.

Öz. Kurländer Imréné sz. Kauders Julia
Kauders Hedvig férj. Berger Simonné
Kauders Armin
testvérel.

Berger Simon
Kauders Arminné sz. Anschlovitz Lina
sógor, illetve sógornő.

Korai elhunytát siratják unokahugi, unokaöccsei, rokonai és ismerősei.

Nagybecskerek, 1918 szeptember 19.

Torontálvármegye alispánjától.

35114—1918.

1012

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlakai járásában megüresedett és a folyó évi rendes őszi közgyűlésen választás útján betöltendő, a VIII. fizetésosztálynak megfelelő fizetéssel és állomási helyének megfelelő lakpénzzel javadatmozott

főszolgabírói állásra

és ennek betöltésével esetleg megüresedendő más állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a 125 000 - 902. sz. B. M. kibocsátott vármegyei szabályzatban előírt módon Torontálvármegye főispánjához címzve f. évi október hó 12-ének délelőtti 11 órájáig hozzám nyújtsák be.

Nagybecskerek, 1918 szeptember 19.

Jankó, alispán.

Eladó

egy jó kondícióban lévő 16, egy pár lóra való szerszám, egy 4 év előtt vett alig használt hintó, egy jókarban lévő steierkocsi, egy régi parasztkocsi és egy régi könnyű kocsi.

Érdeklődni lehet:

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK NAGYBECSKEREKI KIRENDELTSÉGÉNél (Korona-kávéház mellett). 1006

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K. 1 drb fecskendő 2 K. Kapható: minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben Budapesten Török gyógyszerár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító: REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS. 623

Veszünk

hadikölcsönkötvényeket, pénztári elismervényeket

VIII. hadikölcsön befizetéséről, mindennemű értékpapirokat a legmagasabb napiáron.

962

Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat.

Két komplett berendezett szoba

ebédlő és hálójókarban eladó.

1001

Bővebbet a kiadóban.

Mint elismert kiváló szakember ajánlja csakis elsőrendű gyártmányú bécsi és angol rendszerű harmoniumok, ugyint mindennemű hangszereit és azok alkatrészeit jutányos árak mellett.

Genhardt Antal

első délvidéki hangszerkészítő és zongorahangoló

Nagybecskerek.

Telefonszám 246.

903

Telefonszám 246.

Nagybecskerek város rendőrkapitányától.

4325—1918. rk.

1131

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a m. kir. miniszteriumnak 1544—1918 M. E. sz. rendelete a gyufakészletek bejelentése, zár alá vétele, valamint közszükségleti célokra igénybevétele a szállításhoz szükséges igazolványok és a gyufa legmagasabb árának megállapítása tárgyában a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

Legkésőbb 1918 szept. 30. napjáig bezárólag be kell jelenteni a gyufa előállításával foglalkozó vállalatoknak és mindazoknak, kiknek birtokában (őzitetében) 50000 doboz (tok) vagy ennél nagyobb készletük van, az 1918 szeptember 14-én volt állapot szerint készleteiket. A bejelentéseket a Gyufaipari Szövetség f. é. (Budapest VI., Andrassy-ut 102. sz.) címére kell legkésőbb f. é. szeptember 30-án postára adni. Bejelentendő a birtokos neve és lakóhelye, a raktározás helye, a gyufa neve, mennyisége és a csomagolás módja. A bejelentett készletek a rendelet erejénél fogva zár alá vétetnek és azokat a kereskedelmi miniszter közszükségleti célokra igénybe veheti (elrekvirálhatja).

Gyufát nem postai forgalomban, közforgalmi vasuton, hajón, gépkocsin vagy tengelyen a város területén kívül csakis a „Gyufaipari Szövetség” által kiállított engedéllyel (szállítási igazolvánnyal) szabad szállítani. A gyufa postai szállításának tilalmára nézve az érvényben lévő postaiüzleti szabályzat irányadó.

Gyufa legmagasabb ára: a) Nagykereskedők részéről: mindenféle svéd rózsaszalongyufa dobozban 6 kor. 50 fill; 49-es rózsaszalongyufa (parafingyufa) tokban 9 korona; 56-os rózsaszalongyufa (parafin) vagy kénes gyufa tokban 10 K b) kicsinyben való eladásoknál (a fogyasztóval való közvetlen forgalomban) mindenféle rózsaszalongyufa tokonként 8 fillér; 49-es rózsaszalongyufa dobozonként 11 fillér; 56-os rózsaszalongyufa vagy kénesgyufa tokonként 12 fill; ezen minőségektől eltérő, vagy külföldi eredetű gyufákért is csak a fenti legmagasabb árak követelhetők.

A fogyasztóval való közvetlen forgalomban egy-egy vevőnek egy alkalommal 10 doboznál (tok) több gyufát eladni tilos. A jelen rendelet életbeléptetése előtt kötött, de az áru átadásával még nem teljesített szerződések, hatályukat veszítik, ha a megállapított legmagasabb árnál magasabb ár volt azokban kikötve. Mindazokban a helyiségekben, ahol gyufát üzletszerűen árúsítanak a gyufa legmagasabb árát feltűnő helyen és könnyen olvasható módon ki kell függeszteni.

Nagybecskereken, 1918 szeptember hó 17-én.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Árverési hirdetmény.

Máv. Nagybecskerek pályaudvar raktárhelyiségében

1 láda zsanér

139 kg. súlyban szeptember 24-én d. u. 3 órakor nyilvánosan el fog árvereztetni.

Állomásfőnökség.

Ügyes Varrónő házakhoz ajánkozik.

1007

Cim a kiadóban.

Egy jó családból való

leány cukrászdába

boltt kisasszonynak felvétetik

azonnali belépésre. . .

1008

Divéky cukrászda.

Nagy vidéki iparvállalatnál két raktárnoki és egy segédraktárnoki

állás van üresedésben. Ajánlatok referenciák és fizetési igények megjelölésével „K. M. 1900” jelige alatt ezen lap kiadóhivatalához címezendők. 1011

Tanulóleányok

felvétetnek helybéli nagyobb iparvállalatnál.

1010

Cim a kiadóban.

Gyakorlati

német órákat

ad esti időben méltányos tandíjért perpekt német. — Bővebbet a kiadóhivatal. —

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvény. Skaboform-kenőcs. nincsen szaga, nem piszkít. Mindig eredeti csomagolásban Dr. Flesch-féle kérjük. Próbátégely 5 K., nagy tégely 12 K., családi tégely 12 K. — Kapható a helybéli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerár Győr. Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!